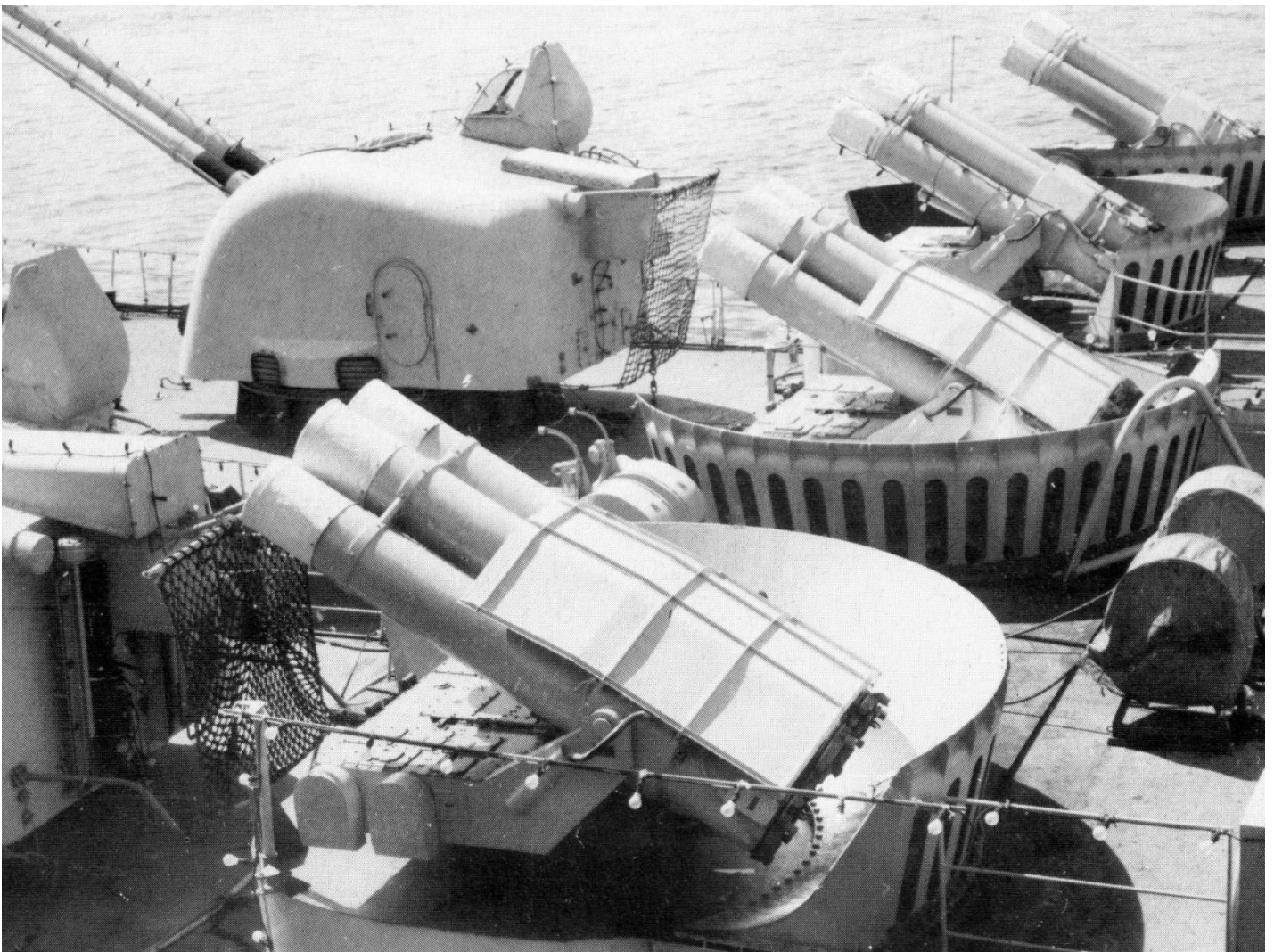

Raketdieptebomwerper B jagers

Op het voorste dekhuis van de B jagers van de Frieslandklasse stonden op BB en SB zijde een vierling buis raketdieptebom werper. Zoald de naam al doet vermoeden was deze installatie voor het bestrijden van onderzeeboten. De dieptebommen hadden lengte van meer dan 2meter en werd gestabiliseerd in zijn vlucht door 4 vinnen . Beneden in het magazijn werd de aanvuur lading aangebracht . Een kardoes die in een holle ruimte van de raketvoorstuwung werd geplaatst . Deze werd dan door middel van elektrisch signaal ontstoken en de bom verliet de buis met een enorme steekvlam . De elevatiehoek van de buizen bepaalde de parabolische baan van de bom . De bom zelf werd met een tempeertoestel ingesteld om op een bepaalde diepte tot ontploffing te komen

Op Hr.Ms. Friesland ging het eind oktober 1971 gruwelijk mis Het gebeurde 's middags omstreeks twaalf uur, terwijl het schip In het Skagerak voer. De marine beproefde een raketdieptebomwerper. Hierbij was ook een ingenieur van de Zweedse geschutfabriek Bofors aanwezig die het wapen jaren geleden had geleverd.

De eerste testrun met 8 bommen verliep uitstekend . Bij het laden van nummer 9 ging het fout Luitenant-ter-zee van de technische dienst der eerste klasse H. van Vliet (45) uit Nijmegen en korporaaltorpedomaker S. J. Foncke (23) uit Schiedam verloren het leven. Acht opvarenden raakten gewond. S.J. Foncke werd toen de aandrijfloading van de raket tot ontbranding kwam door het geweld van die explosie , in duizenden stukjes uit elkaar gescheurd

De Friesland is direct opgestoomd naar de havenstad Kristiansand aan de Noorse zuidkust. Daar werden vier niet levensgevaarlijke gewonden ontscheept en in een ziekenhuis opgenomen.

Het schip is daarna weer vertrokken. De vier opvarenden die lichter gewond zijn, bleven aan boord. De Friesland zelf ontsnapte een nog groetere catastrofe ,haar commandant, kapitein-luitenant-ter-zee W.Enternian, vertelde woensdag middag na aankomst in de thuishaven Den Helder, dat snel manoeuvreren heeft voorkomen dat de raket-dieptebom, die zijn afvuurinrichting voortijdig verliet, op het schip terecht kwam.

De gevolgen waren dan voor het schip met zijn bemanning van 230 koppen onoverzienlijk geweest. Op nog onverklaarbare wijze trad omstreeks het middaguur tijdens het laden van de afvuurbuizen de aanvuurlading van een raketdieptebom in werking. Overste Enterman: „Ik stond zelf op de brug toen ik de bom recht naar boven uit de buis zag vliegen. Het laden gebeurt altijd, terwijl de buizen in verticale stand staan."

De raketdieptebom kwam na het snelle manoeuvreren van het schip tien meter achter de Friesland in het water terecht. Het „verdwaalde" wapen explodeerde niet. De ravage op een deel van de Friesland was groot. Het eerste slachtoffer viel in de raketdieptebombediensruimte. Daar werd korporaal S. Vonk, die onder de afvuurbuis stond op slag gedood door de gloeiende hete „luchtwolk", die er met volle kracht uitvloog. Twee anderen in deze ruimte, onder wie ir. Carlson van de Zweedse wapenfabriek Bofors, die de bommen produceert, liepen ernstige brandwonden op.

Een stroom hete lucht die zich een uitweg zocht, drukte een tussendeur weg. Deze kwam terecht in de longroom (het officierenverblijf), waar luitenant H. van Liet deze tegen zich aan kreeg. Hij overleed volgens de arts aan hersenletsel. Tal van andere officieren en hofmeesters, die in de longroom waren, liepen brandwonden op. Twee "Waren er ernstig aan toe. De onderzeebootjager Friesland was in de internationale oefenwateren bezig met de proefnemingen met de bommen, omdat er de laatste tijd

aanwijzingen waren, dat het wapen niet ontplofte op de diepte waarop het was ingesteld. Aan boord bevond zich een team van deskundigen, dat de proefnemingen begeleidde. De anti-onderzeebootbommen werden onder gecontroleerde omstandigheden afgeschoten. Er was een groot aantal veiligheidsmaatregelen getroffen. Zoals al vermeld , op het moment, dat het ongeluk gebeurde, waren al acht bommen zonder enige hapering verschoten. Na een bezoek aan Kristiansand Er waren 40 bommen ingeplant om te verschieten en dat op meerdere dagen

Een uit marine-officieren bestaande commissie van onderzoek is gistermiddag direct met het onderzoek naar de oorzaak van het onbegrijpelijke ongeval begonnen. Het betrokken wapen wordt al meer dan zestien jaar door de Nederlandse marine gebruikt. Dat het afgaan van de bom het gevolg is geweest van het aansluiten van de kabel is naar de mening van bedienend de enige mogelijkheid. Hoe dit dan heeft kunnen gebeuren, blijft natuurlijk een raadsel, want op het moment dat het laadluik openstaat moet het kabeleind wat aangesloten wordt volledig signaalloos zijn. Naar onderzoek bleek een kabel beschadigd waardoor korstsluiting ontstond. Of onderzoeken hierover nog wat hebben uitgewezen is nooit duidelijk geworden. Later werden in het magazijn nog meer bommen gevonden met hetzelfde mankement

